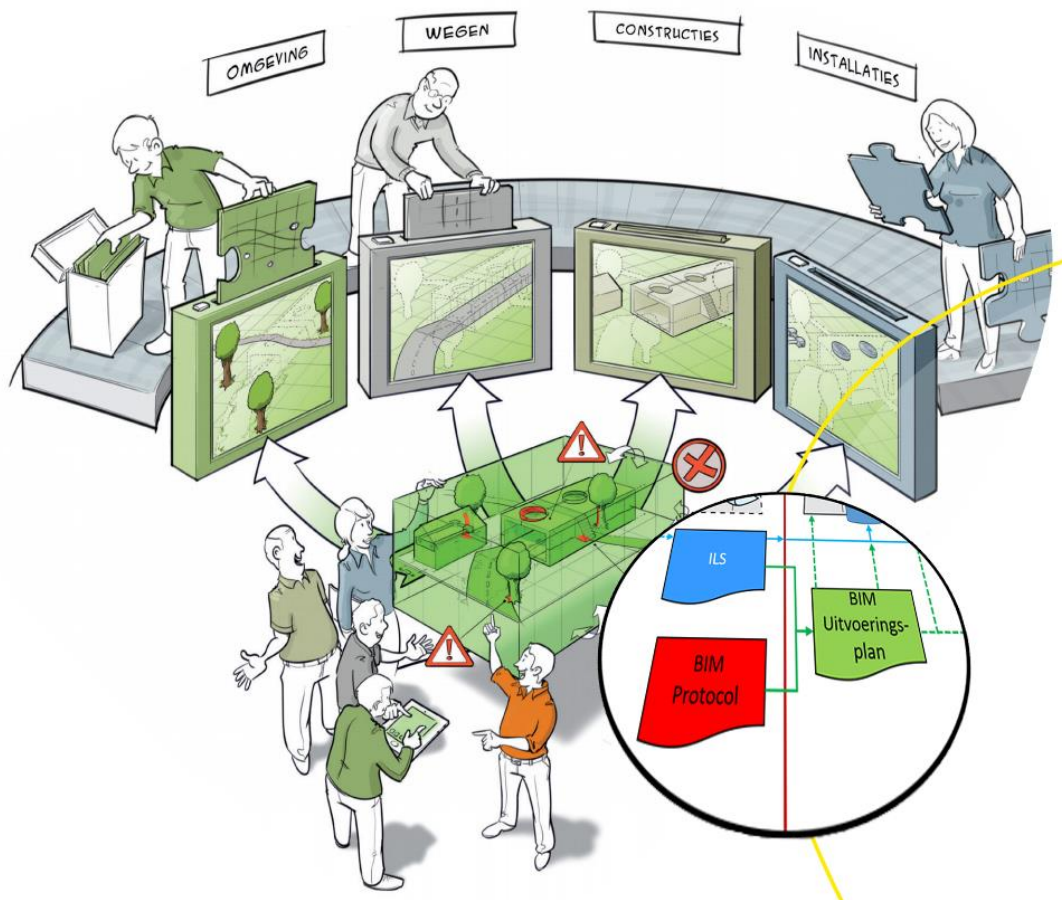

BIM Protocol Universiteit Utrecht

Universiteit Utrecht
Afdeling Vastgoedinformatie
Heidelberglaan 8, 3584 CS Utrecht
E-mail: vi@uu.nl

Datum : 09-02-2023
Opsteller : Afdeling Vastgoedinformatie (VI)

Dit BIM Protocol is gebaseerd op het Nationaal Model BIM Protocol 0_9 (mei 2017)

Inhoud

Inhoud.....	2
1. Introductie	3
1.1 Status.....	3
1.2 Definities	4
2 Rangorde van contractdocumenten	6
3 Verplichtingen van de OG	6
4 Verplichtingen van de ON	7
5 Intellectuele eigendom	8
6 Eigendom van het BIM	9
7 Aansprakelijkheid voor BIM-data.....	9

1. Introductie

1.1 Status

Dit BIM Protocol maakt integraal deel uit van de Overeenkomst kenmerk tussen de volgende partijen:

- Universiteit Utrecht in de rol van Opdrachtgever;
- ..... in de rol van Opdrachtnemer;

voor het project *<projectnaam/-omschrijving>* te *<plaatsnaam>*, bekend onder *<projectnummer/dossiernummer>*.

Dit BIM Protocol bevat informatie en voorwaarden aanvullend op de Overeenkomst t.a.v. de verplichtingen en aansprakelijkheden van Opdrachtgever en Opdrachtnemer(s) met betrekking tot te leveren BIM-modellen en/of -data, alsmede het gebruik en het eigendom van die modellen en/of data.

1.2 Definities

Aspectmodel

3D-model of datamodel gemaakt door en voor één discipline

BIM

Bouwwerk Informatie Model: de digitale representatie van de functionele en technische karakteristieken van een bouwwerk, dat uitgangspunt is voor en ondersteunend is aan activiteiten en besluitvorming in alle fasen van de levenscyclus van het bouwwerk;

BIM-extract

Bouwwerkinformatieproduct dat wordt afgeleid of geëxporteerd uit het BIM, en/of het BIM-bronbestand.

BIM Protocol

Bijlage bij de Overeenkomst waarin eisen en voorwaarden met betrekking tot de juridische aspecten van de toepassing van BIM in een project zijn opgenomen.

BIM Regisseur OG

Procesmanager en informatiemanager van het BIM-project vanuit de opdrachtgever.

BIM Regisseur ON

Procesmanager en informatiemanager van het BIM-project vanuit de opdrachtnemer.

BIM Uitvoeringsplan

Document waarin de projectpartners de BIM-gerelateerde (samenwerkings-)afspraken voor het project vastleggen en actueel houden, zodanig dat tenminste wordt voldaan aan de eisen en voorwaarden uit het BIM Protocol en de ILS en optimaal wordt voorzien in de daaruit voortvloeiende informatiebehoeften van de projectpartners onderling. Maakt integraal deel uit van de Overeenkomst.

Gesloten BIM

Opdrachtgever (OG) schrijft voor dat ten behoeve van het maken van BIM uitsluitend gewerkt mag worden met Revit. Afwijking hiervan is uitsluitend toegestaan met schriftelijke toestemming van de OG.

Informatieleveringsspecificatie (ILS)

Specificatie van de content, de structuur en de dragers van de (BIM-)data die op door de OG gedefinieerde leveringsmomenten (*data drops*) moeten worden geleverd aan de OG ter ondersteuning van besluitvorming in de diverse fasen van de levenscyclus van het bouwwerk en ter ondersteuning van gebruik, beheer en onderhoud. De ILS maakt integraal deel uit van de Overeenkomst.

Onderaannemer

Persoon of organisatie die in opdracht van de Opdrachtnemer, zonder voor hem in dienst te zijn de Werkzaamheden en/of het Werk geheel of gedeeltelijk uitvoert.

Opdrachtgever (OG)

Universiteit Utrecht

Opdrachtnemer (ON)

De partij die het werk uit gaat voeren, inclusief Onderaannemers.

Overeenkomst

Het contract gesloten tussen de partijen, bekend onder *<aanduiding overeenkomst>*, waarvan dit BIM Protocol en de ILS integraal deel uitmaken.

Revit

De software van Autodesk met de naam Revit om het BIM mee te maken.

Werk

Het eindproduct waarop de Overeenkomst betrekking heeft

Werkzaamheden

Activiteiten van de ON waarop de Overeenkomst betrekking heeft.

2 Rangorde van contractdocumenten

- 2.1 Dit BIM Protocol maakt deel uit van de Overeenkomst. In het geval van een tegenstrijdigheid of inconsistentie tussen de bepalingen in dit Protocol en enig ander document dat deel uitmaakt van de Overeenkomst, prevaleren de bepalingen in dit Protocol, tenzij dit in het Protocol zelf anders is geregeld.

3 Verplichtingen van de OG

- 3.1 De OG wijst voor het project een BIM Regisseur aan. Deze BIM Regisseur OG onderhoudt in de loop van het project nauwe contacten met de BIM Regisseur aan de zijde van de Opdrachtnemer, de BIM Regisseur ON.
- 3.2 De taken en verantwoordelijkheden van de BIM Regisseur OG zijn:
- .....
  - .....
- 3.3 De OG stelt een project specifieke ILS op, waarin wordt gespecificeerd:
- Welke tussentijdse BIM-leveringen de OG verwacht;
  - Welke (BIM-) data bij eindoplevering moeten worden geleverd ter ondersteuning van gebruik, beheer en onderhoud van het bouwwerk.
  - Welke digitale aspectmodellen en andere (digitale) startinformatie OG levert om de ON in staat te stellen om aan zijn contractuele verplichtingen te voldoen (precontractueel overeen te komen);

De ILS voor dit project is *<aanduiding ILS voor dit project>*, deze ILS maakt integraal deel uit van de Overeenkomst.

4 Verplichtingen van de ON

- 4.1 De ON wijst een BIM Regisseur ON aan voor het project. Het is toegestaan om voor de uitvoeringsfase(n) een andere BIM Regisseur ON aan te stellen dan voor de ontwerpfase(n), mits een goede overdracht van verantwoordelijkheden en kennis over het project is geborgd.
- 4.2 Tot de taken en verantwoordelijkheden van de BIM Regisseur ON behoren tenminste:
- Het onderhouden van de contacten met de BIM Regisseur OG;
  - Het opstellen en actueel houden van een BIM Uitvoeringsplan (conform het Nationaal Model BIM Uitvoeringsplan), inclusief een data overdrachtsschema, een en ander in goed overleg met alle projectpartners;
  - Het sturen en bewaken van de uitvoering van het BIM Uitvoeringsplan
  - Zorgdragen dat BIM-leveringen worden uitgevoerd conform de ILS
  - .....
  - .....
- 4.3 De ON is verplicht BIM-Leveringen te doen conform de ILS *<aanduiding ILS>* (onderdeel van de Overeenkomst). De wijze waarop de BIM Regisseur ON dat organiseert, dient uitgewerkt te zijn in het BIM Uitvoeringsplan.
- 4.4 Omwille van het bereiken van een optimaal, integraal afgestemd eindresultaat verlangt de OG optimale samenwerking tussen de ON en alle projectpartners. Deze projectpartners dienen daartoe aspectmodellen en andere relevante BIM-data zonder terughoudendheid op vooraf overeen te komen tijdstippen en conform vooraf overeen te komen specificaties te delen, onder regie en op aanwijzing van de BIM Regisseur ON. De ON dient dit in de overeenkomsten met zijn projectpartners vast te leggen.
- 4.5 De ON is verplicht om de inhoud van dit BIM Protocol te incorporeren in sub-contracten met zijn adviseurs, comakers en onderaannemers, voor zover dit relevant is voor het vermogen van de ON om te voldoen aan de Overeenkomst.
- 4.6 De OG schrijft voor dat ON moet werken met Gesloten BIM. Het is hierbij van belang dat ON ervoor zorgt dat iedereen dezelfde versie Revit gebruikt. Als een model in een nieuwe versie van Revit wordt aangepast, kan het daarna niet meer door oudere versies worden geopend. In principe dient de versie gebruikt te worden welke bij dag gunning de meest recente versie is. Gebruik van andere software of andere versies mag uitsluitend met schriftelijke toestemming van de OG.
- 4.7 De OG schrijft voor dat ON moet werken met Aspectmodellen. In de projectspecifieke ILS zijn de exacte eisen omtrent Aspectmodellen vastgelegd. Er kan alleen van worden afgeweken met schriftelijke toestemming van de OG.
- 4.8 ON zorgt ervoor dat het BIM model en overige documenten op vastgestelde controle momenten gereed zijn. De exacte tijdstippen, documenten en eisen zijn vastgelegd in de projectspecifieke ILS.

5 Intellectuele eigendom

5.1 Licentie aan de Opdrachtgever

De ON verleent hierbij aan de OG een eeuwig durende kosteloze (sub)licentie om zijn Intellectuele Eigendomsrechten die zijn ontstaan of zullen ontstaan in verband met de Werkzaamheden en de Documenten, de daarin belichaamde werken en de daaruit voortvloeiende werken te gebruiken. Onder 'gebruiken' wordt hier begrepen:

- het gebruiken van modellen en/of (BIM-)data ten behoeve van de realisatie als bedoeld in artikel 5.4 en de herhaalde realisatie als bedoeld in artikel 5.5;
- het gebruiken van modellen en/of (BIM-)data ten behoeve van het beheer, onderhoud en instandhouding van het bouwwerk, waaronder begrepen gedeeltelijke of gehele wijziging of vernietiging;
- het gebruiken van afbeeldingen van het bouwwerk;
- alle openbaarmakings- en verveelvoudigingshandelingen, waaronder (maar niet beperkt tot) de openbaarmakings- en verveelvoudigingshandelingen die nodig zijn voor de uitvoering van de beheer-, publieke en wettelijke taken van de Opdrachtgever en die nodig zijn voor het opnemen van informatie in de BIM-database van de Opdrachtgever.

Deze (sub)licentie is *<per project tussen OG en ON overeen te komen keuze uit: onvoorwaardelijk, niet in tijd beperkt, onherroepelijk, niet te beëindigen, overdraagbaar, vergoedingsvrij, exclusief, niet-exclusief>*.

De OG heeft het recht om sub licenties te verlenen, met inbegrip van de rechten waarvoor de Onderaannemers een licentie aan hem hebben verleend.

Voor zover voor de uitvoering van de Overeenkomst licenties moeten worden verkregen op Intellectuele Eigendomsrechten van derden – zoals voor het hergebruik van oude ontwerpen of voor het gebruik van standaardsoftware – moet de ON zich inspannen de benodigde licenties te verwerven ten behoeve van en op naam van de OG. Voor zover het niet mogelijk is deze licenties te verwerven op naam van de OG, moet de ON in overleg treden met de OG en moet de toestemming van desbetreffende derden ten minste zodanig zijn, dat de OG niet gebonden is aan de ON voor de toekomstige exploitatie en onderhoud van het Werk en de exploitatie en onderhoud kan voortzetten, al dan niet door dit aan een derde uit te besteden.

5.2 Overeenkomsten Onderaannemers

Met elke Onderaannemers die Intellectuele Eigendomsrechten bezit en die zullen worden aangewend in verband met de Werkzaamheden of die activiteiten zal verrichten waarbij naar verwachting Intellectuele Eigendomsrechten zullen ontstaan, moet de ON een schriftelijke overeenkomst sluiten met de betreffende Onderaannemers ter verkrijging van een licentie voor het gebruik van de bedoelde Intellectuele Eigendomsrechten. De ON moet deze licentie in sub licentie overdragen aan de OG.

5.3 Wijziging en vernietiging

De ON mag: (i) met inachtneming van het bepaalde in artikel 25 lid 3 van de Auteurswet, geen beroep doen op artikel 25 lid 1 sub (a), (b) en (c) van de Auteurswet met betrekking gehele of gedeeltelijke wijziging of vernietiging van het Werk of een daaruit voortvloeiend werk.

5.4 Realisatie

De OG mag het ontwerp of werk dat in de documenten is belichaamd of daaruit voortvloeit zonder tussenkomst van de ON of zijn Onderaannemers één keer in zijn geheel of gedeeltelijk realiseren of doen realiseren ("verveelvoudigen" in de zin van artikel 13 van de Auteurswet), ook als de Overeenkomst voortijdig is beëindigd.

Onder realisatie valt het recht van de OG om voor deze vorm van gebruik derden in te schakelen. De ON doet hierbij afstand van enig recht zich te verzetten tegen de in deze bepaling genoemde vorm van gebruik, in het bijzonder het recht om zich te dien aanzien op enig intellectueel eigendomsrecht te beroepen om dat gebruik te verhinderen of in te perken.

5.5 Herhaalde realisatie

De OG moet voor andere realisatie dan bedoeld in artikel 5.4, van het in het BIM vervatte ontwerp of onderdelen daarvan die als zelfstandig ontwerp kunnen worden aangemerkt, toestemming verkrijgen van de ON. Deze moet die toestemming verlenen, maar mag daaraan redelijke voorwaarden verbinden, waaronder het betalen van een redelijke vergoeding.

5.6 (Keuze) Licentie aan ON voor Bestaande Infrastructuur / Bouwwerk

De OG verleent voor de duur van de Overeenkomst aan de ON een onvoorwaardelijke, onherroepelijke, overdraagbare en vergoedingsvrije licentie, met het recht om aan derden sub licenties te verlenen, om de intellectuele eigendomsrechten met betrekking tot de Bestaande Infrastructuur/Bouwwerk en de daarin belichaamde werken ten behoeve van de Werkzaamheden te gebruiken.

6 Eigendom van het BIM

- 6.1 De OG wordt eigenaar van alle (digitale) Documenten welke ON op grond van de ILS aan de OG dient te verstrekken op het moment van fysieke oplevering.

7 Aansprakelijkheid voor BIM-data

- 7.1 De ON dient ervoor zorg te dragen dat alle data die in het kader van de Overeenkomst door hem of namens hem worden toegevoegd aan het BIM, traceerbaar zijn naar hem of de Onderaannemers die verantwoordelijk zijn voor het genereren en het invoeren van de data.